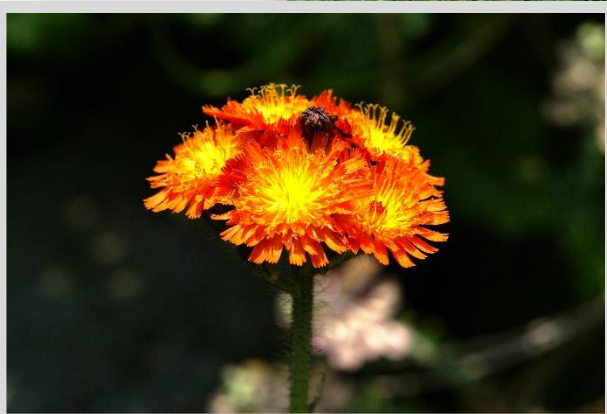

Pilosella aurantiaca

Foto's: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De correcte wetenschappelijke naam is *Pilosella aurantiaca* (L.) F.W.Schultz & Sch.Bip. De plant stond eerder bekend onder het synoniem *Hieracium aurantiacum*. De geslachtsnaam *Pilosella* is afgeleid van het Latijnse *pilosus*, wat 'behaard' betekent, en verwijst naar de beharing op de bladeren en stengels. De soort aanduiding *aurantiaca* is afgeleid van het Latijnse *aurantiacus*, wat 'oranjekleurig' betekent, en beschrijft de opvallende bloemkleur. De Nederlandse naam is Oranje havikskruid of Rood havikskruid. Een populaire Engelse naam, *Fox-and-cubs*, verwijst naar de gelijkenis tussen de open bloemen ('de vos') en de nog gesloten, kleinere knoppen ('de jongen').

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Pilosella aurantiaca is een overblijvende, kruidachtige plant en behoort tot de composietenfamilie. De plant maakt deel uit van een complex van nauw verwante soorten binnen het geslacht *Pilosella*.

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Asterales*
- Familie: *Asteraceae*
- Geslacht: *Pilosella*
- Soort: *Pilosella aurantiaca*

Synoniemen

Het meest voorkomende en bekende synoniem, vooral in oudere literatuur, is *Hieracium aurantiacum* L. Andere synoniemen die de plant soms in de handel of in botanische contexten vergezellen, zijn bijvoorbeeld *Pilosella aurantiaca* subsp. *aurantiaca* en diverse andere namen die kruisingen of bastaarden aanduiden, zoals *Hieracium x stoloniflorum* (een bastaard met Muizenoor, *Pilosella officinarum*).

Variëteiten en cultivars

Pilosella aurantiaca is voornamelijk bekend als de botanische soort en kent slechts een beperkt aantal benoemde cultivars in de handel. De soort zelf wordt alom gewaardeerd vanwege de intense oranje kleur. Er is de ondersoort *Pilosella aurantiaca* subsp. *carpathicola*, maar deze wordt zelden commercieel aangeboden. De plant wordt in sommige regio's zelfs als een invasieve exoot beschouwd, wat de ontwikkeling van cultivars beperkt. Er zijn geen algemeen bekende, veelgebruikte cultivars.

Familie

De plant behoort tot de familie van de *Asteraceae* (Composietenfamilie), wat te herkennen is aan de bloeiwijze in de vorm van een hoofdje, bestaande uit vele lintbloemen.

Hoogte

Oranje havikskruid is een relatief laagblijvende plant met een basale bladrozet. De bloemstengels, die meestal bladloos of met slechts een of twee kleine bladeren zijn, kunnen een hoogte bereiken van 30 tot 60 centimeter, soms tot 80 centimeter in ideale omstandigheden.

Bloemkleur

De bloemkleur is zeer kenmerkend: helder oranje-rood tot diep roest-oranje, wat de soort aanduiding *aurantiaca* verklaart. De bloemen staan in dichte bundels van 2 tot 25 hoofdjes aan het uiteinde van de stengel, wat een etage-effect creëert.

Bladkleur

De bladeren groeien in een basale rozet en zijn elliptisch tot lancetvormig. De bladkleur is groen, maar zowel de bladeren als de stengels zijn dicht bedekt met stijve haartjes (*trichomen*), vaak donker of zwartachtig van kleur, wat de plant een ruw, behaard uiterlijk geeft. Het blad is semi-groenblijvend tot groenblijvend.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Pilosella aurantiaca* is lang en strekt zich uit van de vroege zomer tot in de herfst, doorgaans van juni tot en met september. De plant staat bekend om zijn vermogen om continu nieuwe bloemen te produceren.

Standplaats

De plant gedijt het beste op een zonnige standplaats. Hij is niet veeleisend wat betreft de grondsoort en prefereert matig voedselarme, goed doorlatende, droge tot licht vochtige grond. Hij tolereert droge, zanderige gronden en wordt vaak aangetroffen in graslanden, bermen en op ruderaal terreinen.

Herkomst

Pilosella aurantiaca is van oorsprong inheems in de berggebieden van Centraal-, Oost- en Zuid-Europa. Van daaruit is de plant verwilderd en op veel plaatsen, waaronder delen van West-Europa, Canada en de Verenigde Staten, ingeburgerd, waar hij soms als een invasieve exoot wordt beschouwd.

Soort gewas

Het is een langlevende, overblijvende, kruidachtige plant (*herbaceous perennial*). De plant verspreidt zich agressief door middel van zowel bovengrondse uitlopers (*stolonen*) als ondergrondse wortelstokken (*rizomen*), waardoor hij dichte zoden kan vormen en als bodembedekker kan functioneren.

Vermeerderingswijze

De meest natuurlijke vermeerderingswijze is via de bovengrondse uitlopers, die nieuwe bladrozetten vormen en wortelen. De plant verspreidt zich ook via zaad, dat voorzien is van pluus (vergelijkbaar met de paardenbloem) en gemakkelijk door de wind wordt verspreid. De zaden kunnen ook ongeslachtelijk (*apomictisch*) tot ontwikkeling komen, wat resulteert in klonen van de moederplant.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Klimaatzone

Oranje havikskruid is een zeer winterharde plant en is geschikt voor USDA hardheidszone 4 tot 9. Hij kan koude temperaturen tot ongeveer -20°C verdragen.

Insecten

De plant is zeer aantrekkelijk voor een breed scala aan bestuivers, wat hem ecologisch waardevol maakt. De bloemen zijn een bron van nectar en stuifmeel en worden veel bezocht door wilde bijen, hommels, vlinders (zoals de Kleine Vos en de Kleine Parelmoervlinder) en zweefvliegen.

Bronvermelding

https://en.wikipedia.org/wiki/Pilosella_aurantiaca

<https://www.wilde-planten.nl/oranjehavikskruid.htm>

<https://plantenvanhier.nl/soorten/oranje-havikskruid.html>

https://www.floravannederland.nl/planten/oranje_havikskruid

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Pilosella</i> (behaard); <i>aurantiaca</i> (oranjekleurig). Nederlandse naam: Oranje havikskruid.
Taxonomie	<i>Rijk: Plantae, Orde: Asterales, Familie: Asteraceae, Geslacht: Pilosella, Soort: Pilosella aurantiaca</i>
Synoniemen	<i>Hieracium aurantiacum</i> L., <i>Pilosella aurantiaca</i> subsp. <i>aurantiaca</i> .
Variëteiten en cultivars	Geen algemeen bekende cultivars; de botanische soort wordt gebruikt.
Familie	<i>Asteraceae</i> (Composietenfamilie).
Hoogte	30 tot 60 (tot 80) centimeter.
Bloemkleur	Helder oranjerood tot diep roest-oranje.
Bladkleur	Groen, bedekt met stijve, donkere haartjes (behaard/viltig).
Bloeiperiode	Juni tot en met september.
Standplaats	Volle zon; matig voedselarme, goed doorlatende, droge tot licht vochtige grond.
Herkomst	Berggebieden van Centraal-, Oost- en Zuid-Europa.
Soort gewas	Overblijvende, kruidachtige plant (<i>herbaceous perennial</i>), bodembedekker.
Vermeerderingswijze	Bovengrondse uitlopers (<i>stolonen</i>), wortelstokken (<i>rizomen</i>), zaad (apomictisch).
Klimaatzone	USDA zone 4 tot 9 (zeer winterhard).
Insecten	Trekt veel wilde bijen, hommels, vlinders en zweefvliegen aan.